

SISÄLLYSLUETTELO**ASIAT**

25 §	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	3
26 §	PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN	3
27 §	TYÖJÄRJESTYS	3
28 §	TILINTARKASTAJAN RAPORTOINTI	4
29 §	ASKOLAN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2017	4
30 §	ARVIOINTIKERTOMUS 2017	5
31 §	ARVIOINNIN TYÖOHJELMA 2018	5
32 §	MUUT ASIAT	5
33 §	OIKAISUVAATIMUS JA VALITUSOSOITUS	6

Kokousaika Tiistai 22.5.2018 klo 16.00 – 18.30
Kokouspaikka Kunnanvirasto, kunnanvaltuuston kokoustila
Askola

LÄSNÄ Ari Forsberg, puheenjohtaja
Vili Peltola, varapuheenjohtaja
Simo Ahokanto, jäsen
Marjukka Kalilainen, jäsen, saapui klo 16.15
Kati Keskisarja, jäsen

Muut osallistujat Ilpo Malinen, tilintarkastaja, pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat §:t 25 – 33, päätösten tekotapa: varsinaisessa kokouksessa

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus, Askolassa 22.5.2018

Ari Forsberg
puheenjohtaja,

Ilpo Malinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus, Askolassa 22.5.2018

Vili Peltola

Simo Ahokanto

Pöytäkirjan nähtävänä pitäminen

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Askolan kunnanvirastossa

____.____.2018

Todistaa

25 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kuntalain mukaan lautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsu lähetetään lautakunnan päättämällä tavalla vähintään kolme päivää ennen kokousta. Lautakunnan kokouksissa tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puhe-oikeus. Tilintarkastajalla ja tarkastuslautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä. Kunnanhallitus ei voi määrätä edustajaansa lautakunnan kokouksiin.

Kokouskutsu on lähetetty jäsenille 15.5.2018.

Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 25

Ehdotus pj: Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Todettiin.

26 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN

Hallintosäännön mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Tarkastuslautakunta päätti 15.8.2017 § 2, että kokouksissa valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Edellisen kokouksen pöytäkirjantarkastajina toimivat Marjukka Kalilainen ja Kati Keskiarja.

Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 26

Ehdotus pj.: Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös: Valittiin Vili Peltola ja Simo Ahokanto.

27 § TYÖJÄRJESTYS**Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 27**

Ehdotus pj.: Tarkastuslautakunta päättää tämän kokouksen työjärjestyksen.

Päätös: Esityslistan mukaisesti.

SA VP

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2017–2018

22.5.2018

28 § TILINTARKASTAJAN RAPORTOINTI

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielinten jäsenille ja asianosaisen toimielimen tehtävä-alueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tilintarkastaja esittelee tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2017.

Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 28

Ehdotus pj.: Tarkastuslautakunta päättää merkitä tilintarkastuskertomuksen tiedoksi.

Päätös: Ehdotuksen mukaisesti.

29 § ASKOLAN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2017

Kunnanhallitus on 28.3.2018 § 92 käsitellyt ja allekirjoittanut kunnan vuoden 2017 tilinpäätöksen ja antanut sen tilintarkastettavaksi sekä päättänyt saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi. Tilinpäätös on esitelty tarkastuslautakunnalle. Vastuullinen tilintarkastaja on esitellyt tilintarkastuskertomuksen tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta 23.5.2017 § 29

Ehdotus pj.: Tarkastuslautakunta päättää

- todeta, että tilintarkastuskertomus ei sisällä sellaista muistutusta, joka edellyttäisi lausunnon hankkimista kunnanhallitukselta tai selitystä asianomaiselta,*
- saattaa tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi,*
- ehdottaa valtuustolle, että vuoden 2017 tilinpäätös hyväksytään ja tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2017.*

Päätös: Ehdotuksen mukaisesti.

SA VA

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2017–2018

22.5.2018

30 § ARVIOINTIKERTOMUS 2017

Tarkastuslautakunta on valmistellut vuoden 2017 arviointikertomusta. Tässä kokouksessa on tarkoitus viimeistellä arviointikertomus ja allekirjoittaa se.

Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 30

Ehdotus pj.: Tarkastuslautakunta päättää

- hyväksyä ja allekirjoittaa vuoden 2017 arviointikertomuksen,
- lähettää arviointikertomuksen kunnanvaltuustolle ja
- esittää kunnanvaltuustolle, että kunnanhallitukselta, lautakunnilta ja toimialoilta pyydetään vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, selvityspyynnöistä ja suosituksista kunnanvaltuustolle lokakuun loppuun mennessä.

Päätös: Ehdotuksen mukaisesti.

31 § ARVIOINNIN TYÖOHJELMA 2018

Esityslistan liitteenä on tilikauden 2018 arvioinnin työohjelmaluonnos. Tarkastuslautakunta keskusteleo ja päättää vuoden 2018 alustavasta työohjelmasta.

Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 31

Ehdotus pj.: Tarkastuslautakunta päättää vuoden 2018 työohjelman.

Päätös: Hyväksyttiin vuoden 2018 työohjelma. Päätettiin liittää työohjelma pöytäkirjaan.

32 § MUUT ASIAT

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimielin voi esittelijän tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouksutsussa.

Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 32

Ehdotus pj.: Tarkastuslautakunta päättää muista käsiteltävistä asioista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi taloustilanne ja talousarvion toteutuminen 4/2018.

EA VP

33 § OIKAISUVAATIMUS JA VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjaan liitettävässä oikaisuvaatimusohjeessa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valituskirjaan on liitettävä. Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

Tarkastuslautakunta 22.5.2018 § 33

Ehdotus pj.: Ohjeet oikaisuvaatimuksesta, valitusosoitus sekä muutoksenhakukielto liitetään pöytäkirjaan.

Todetaan, että kaikki tämän kokouksen päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa eikä niistä saa tehdä kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta tai valitusta (kuntalaki 136 §).

Päätös: Ehdotuksen mukaisesti.

SA VB

Askolan kunnanvaltuustolle

ASKOLAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2017

1 LAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Kuntaan perustettiin vuonna 2017 kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri. Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja ilmoitusten saattaminen valtuuston tiedoksi. Kunnan kotisivuilla internetissä pidettävää julkista rekisteriä ylläpitää kunta.

Kunnan uusi hallintosääntö tuli voimaan kesäkuussa 2017.

Vuoden 2017 toiminnan ja talouden arvioinnin on tehnyt valtuuston 14.6.2017 § 47 valitsema toimikauden 2017–2019 tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan kokoonpano on

Varsinaiset jäsenet

Ari Forsberg, puheenjohtaja
Vili Peltola, varapuheenjohtaja
Marjukka Kalilainen
Kati Keskisarja
Simo Ahokanto

Henkilökohtaiset varajäsenet

Marita Lehmusvuori
Kaija-Leena Tuomisto
Jari Ikävalko
Camilla Koskivaara
Jari Tiljander

Tarkastuslautakunta on kokoontunut arvioimaan tilivuoden 2017 toimintaa ja taloutta kahdeksan kertaa. Lautakunta on tutustunut kokouksissaan eri toimialojen tehtäväalueisiin. Kokouksissa on ollut haastateltavina kunnanjohtaja, hallintojohtaja, sivistystoimen johtaja, perusturvajohtaja, tekninen johtaja, rakennus- ja ympäristötoimen toimialajohtaja, controller, kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtaja.

Lautakuntaa on avustanut BDO Audiator Oy:stä JHTT -tilintarkastaja Ilpo Malinen.

Arvioinnissa on otettu huomioon jäsenten seuraavat esteellisyydet:

Vili Peltola, teknisen lautakunnan jäsen
Marjukka Kalilainen, Linnankosken Asunnot Oy ja Kirnujen Asunnot Oy, hallituksen varapuheenjohtaja molemmissa
Kati Keskisarja, Kirnujen Asunnot Oy, hallituksen jäsen, Rakennus- ja ympäristölautakunnan varajäsen

2 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

2.1 Tavoitteiden asettaminen

Valtuusto on hyväksynyt 19.12.2016 § 71 vuoden 2017 talousarvion, johon kuuluvat käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa. Toimielimille on hyväksytty vastuualuekohtaiset ja hankeryhmäkohtaiset toimintatavoitteet sekä määrärahat. Käyttötalousoissa toimielimiä ja viranhaltijoita sitovat valtuustoon nähden nettomääräraha (määrärahan ja tuloarvion erotus) sekä talousarvion sitovat (toiminnalliset) tavoitteet. Investointiosassa sitoo hankeryhmän nettomääräraha sekä hankkeet nimikkeittäin (ei hankekohtaiset määrärahat).

2.2 Strategiset tavoitteet

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kuntastrategian 14.11.2013 § 76 vuosille 2014–2020. Hyväksytty strategia on valuttu talousarvioon vastuualueiden tuloskorttien neljään seurantanäkökulmaan: ”asiakas”, ”prosessit ja rakenteet”, ”osaaminen ja uudistuminen” ja ”talous ja rakenteet”.

Kuntastrategian tarkistus- ja uusimisprosessi on käynnistetty vuonna 2017 ja uudistettu kuntastrategia hyväksytään 2018.

2.3 Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Yleishallinto

Yleishallinnon toteutunut toimintakate (-2 370 791 €) oli talousarviota parempi (92,0 %). Myös sisäisten erien jälkeen toimintakate on talousarviota parempi. Edellisestä vuodesta (-2 365 272 €) ulkoinen toimintakate on heikentynyt 5 520 euroa.

Yleishallinnon valtuustotasojen tuloskorttitavoitteiden tarkastuslautakunta arvioi toteutuneen riittävässä määrin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että asiakastyytyväisyyskyselyn mittarin toteuma on esitetty eri asteikolla ($3.3/5=0.66$) kuin asetettu tavoite ($7/10=0.7$).

Uuden kuntalain mukaan kunnan keskeisiä tehtäviä ovat kunnan elinvoimaisuuden ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. **Tarkastuslautakunta suosittelee, että kunnan elinkeinotoiminnalle asetetaan tavoitteet elinvoimaisuuden edistämiseksi ja seuranta varten, esimerkiksi tavoitteet kunnan maanhankinnoille ja tonttimyynnille/-varannolle sekä yritysten ja/tai työpaikkojen määrän kasvulle vuosittain.**

Tarkastuslautakunta arvioi, että yleishallinnon toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunnan toteutunut toimintakate sisältäen erikoissairaanhoidon (-14 001 640 €) ylitti alkuperäisen talousarvion (13 655 472 €) mutta on muutetun talousarvion (14 055 472 €) mukainen (99,6 %). Myös sisäisten erien jälkeen toimintakate on muutetun talousarvion mukainen (99,6 %). Edelliseen vuoteen (-14 189 580 €) verrattuna ulkoinen toimintakate on parantunut 188 000 euroa. Merkittävä säästö on avustuksissa, jossa suurin osa talousarviosäästöistä (236 086 €) syntyi toimeentulotukien maksatuksen siirtymisestä Kelalle vuonna 2017.

Perusturvalautakunnan valtuustotasoisien tuloskorttitavoitteiden tarkastuslautakunta arvioi toteutuneen riittävässä määrin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tuloskortissa on asetettu tavoitteita vain terveydenhuollolle. Tavoitteita tulee asettaa myös muille palveluille. Tuloskortin prosessi ja rakenteet –kohdassa raportoitu toteuma ei vastaa mittaria. Vuoden 2017 tunnusluvut puuttuvat osittain.

Perusturvassa on tehty asiakastyytyväisyystutkimuksia, joissa on saatu hyviä tuloksia, joista olisi ollut hyvä kertoa tilinpäätöksessä.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan toteutunut toimintakate (-7 489 543 €) on talousarvion mukainen (95,0 %). Myös sisäisten erien jälkeen toimintakate on talousarvion mukainen (97,1 %). Edelliseen vuoteen (-7 551 113 €) verrattuna ulkoinen toimintakate on 61 600 euroa parempi. Nuorisovaltuusto valittiin syksyllä 2017. Toimikausi on yksi vuosi. Kunnan nuorisosihteeri toimii nuorisovaltuuston sihteerinä.

Tarkastuslautakunta arvioi, että sivistyslautakunnan valtuustotasoiset tuloskorttitavoitteet eivät ole toteutuneet kaikilta osin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tuloskortin asiakas- ja prosessit ja rakenteet-näkökulmien mitattaviin tavoitteisiin ei löydy vastauksia toteumista. Varhaiskasvatuksen osalta on kiinnitettävä huomiota talousarvion tarkempaan laadintaan.

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan toteutunut toimintakate (-1 415 640 €) ylittää alkuperäisen talousarvion, mutta on muutetun talousarvion mukainen (99,2 %). Myös sisäisten erien jälkeen toimintakate on muutettua talousarviota parempi (94,0 %). Edelliseen vuoteen (-1 242 669 €) verrattuna ulkoinen toimintakate heikkeni 173 000 euroa. Alkuperäisessä talousarviossa oli budjetoitavirhe, jossa vuokratulot oli arvioitu liian suuriksi. Sen takia jouduttiin hakemaan tuloarvion muutos -98 000 euroa.

Kunnan uusi tekninen johtaja aloitti toimessaan 1.6.2017 alkaen.

Teknisen lautakunnan valtuustotasoisten tuloskorttitavoitteiden tarkastuslautakunta arvioi toteutuneen riittävässä määrin.

Tarkastuslautakunnan mielestä tuloskortin asiakasnäkökulmaan valittu kriittinen menestystekijä ja mitattava tavoite eivät vastaa parhaalla mahdollisella tavalla strategian mukaista asiakasnäkökulmaa ("Kuntalainen on tärkein").

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toteutunut ulkoinen toimintakate (-95 506 €) on alkuperäistä talousarviota heikempi mutta muutettua talousarviota parempi (72,8 %). Myös sisäisten erien jälkeen toimintakate on muutettua talousarviota parempi (33,8 %). Edelliseen vuoteen (-51 874 €) verrattuna toteutunut toimintakate on heikentynyt 43 600 euroa. Aluearkkitehti oli budjetoitu yleishallintoon, mutta tilinpäätösluvuissa menot on kirjattu rakennus- ja ympäristötoimeen.

Lautakunta on aloittanut vuoden 2017 aikana kiinteistöverotuloihin liittyvän pilotointihankkeen, jossa mukana ovat myös Pukkila ja Pornainen. Tavoitteena on selvittää ilmakuvaus kuntien alueella olevia kiinteistöjä ja verrata tietoja kiinteistörekisteriin. Eroista syntyy kunnille verotuloja tulevaisuudessa.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan valtuustotasoisten kirjattujen tuloskorttitavoitteiden tarkastuslautakunta arvioi toteutuneen riittävässä määrin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tuloskorttitavoitteita ei ole asetettu prosessi ja rakenteet- ja osaaminen ja uudistuminen –näkökulmiin.

Toimialalla otettiin käyttöön uusi laskutusjärjestelmä. Käyttöönotto aiheutti laskutus- ja yhteensopivuusongelmia. **Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että uusien osajärjestelmien käyttöönotossa kiinnitetään huomiota niiden toimivuuteen ja yhteensopivuuteen kunnan pääkirjanpidon kanssa.**

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan toteutunut ulkoinen toimintakate (-11 260 €) on alkuperäisen talousarvion mukainen (73,9 %). Vuoden 2017 käytiin kuntavaalit ja uusi kaudelle 2017–2021 valittu kunnanvaltuusto aloitti toimintansa 14.6.2017.

2.4 Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Kokonaisuutena toteutuneet investointimenot (3 319 964 €) pysyivät muutetun talousarvion (3 482 400 €) puitteissa. Toteutuneet investointitulot (72 108 €) ylittivät talousarvion (120,2 %).

Talonrakennuksen investointimenot (2 699 371 €) ylittivät talousarvion (112,7 %). Merkittävimmät ylitykset syntyivät kirkonkylän koulun ja Leakodin investointihankkeissa.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointimenot (299 719 €) alittivat talousarvion (40,5 %). Muut investoinnit eli maanhankintamenot (137 475 €) ylittivät talousarvion (125 000 €).

Irtaimistohankinnat (139 593 €) ylittivät talousarvion (132,9 %). Ylitys johtuu Monninkylän tuhopoltosta. Vakuutusyhtiöltä on saatu ylitystä vastaava korvaus.

Aineettoman omaisuuden investoinnit (43 805 €) jäivät alle talousarvion (39,0 %).

Kunnan lainakanta kasvoi 807 640 € euroa enemmän kuin talousarviossa suunniteltiin. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin talousarviota vähemmän mutta lyhytaikaisia enemmän.

3 KUNNAN TALOUS

Tilikauden toteutunut tulos on 509 102 euroa alijäämäinen, mikä on 126 209 euroa muutettua talousarviota parempi, mutta 524 000 euroa alkuperäistä talousarviota (14 689 €) heikompi. Tulos on edellistä vuotta 278 997 euroa huonompi. Pahiten pettivät verotulot, jotka jäivät 644 000 euroa alle talousarvion. Verotulot myös laskivat edellisvuodesta. Verotulojen laskuun vaikutti kunnan väkiluvun lasku 56 henkilöllä vuonna 2016. Väestö 1.1.2016 oli 5102 henkeä ja 31.12.2016 oli 5046 henkeä. Vuoden 2017 lopussa asukasmäärä oli 4995. Asukaskohtainen verotulo vuonna 2017 oli 3318 euroa. Esimerkiksi 50 henkilön poismuutto merkitsee noin 166 000 euron vähennystä verotuloihin laskettuna keskimääräisellä asukaskohtaisella verotulolla.

Toimintakate toteutui talousarviota parempana mutta vuosikate huonompana. Vuosikate ei riittänyt poistojen kattamiseen. Vuosikate oli + 828 000 euroa ja poistot 1 338 000 euroa.

Rahoitustuotot toteutuivat 6 800 euroa talousarviota suurempina ja rahoituskulut 29 100 euroa pienempinä. Edelliseen vuoteen verrattuna rahoitustuottojen ja -kulujen netto oli 35 800 euroa suurempi.

Verrattaessa Askolan talouden vuoden 2017 tunnuslukuja kahteen verrokkikuntaan (Pornainen ja Inkoo)

Tunnusluku	Askola	Pornainen	Inkoo
tuloveroaste	20,75 %	20,50 %	20,75 %
verotulot/asukas	3.755 euroa	3.865 euroa	4.613 euroa
toimintatuotot/asukas	915 euroa	679 euroa	738 euroa
toimintakulut/asukas	6.000 euroa	4.996 euroa	6.044 euroa
vuosikate/asukas	166 euroa	691 euroa	324 euroa
lainakanta/asukas	3.890 euroa	2.829 euroa	2.847 euroa
omavaraisuus	22,1 %	49,1 %	43,3 %
suhteellinen velkaantuneisuus	74,2 %	59,8 %	54,6 %

huomataan, että Askolan kunnan toimintakulut suhteessa tuloihin ovat liian suuret ja omavaraisuus ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat heikommalla tasolla kuin kahdessa verrokkikunnissa.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan tilinpäätöksessä tilikausien kumulatiivinen alijäämä on 1,3 miljoonaa euroa. Kunnanvaltuusto päätti vuonna 2017 käynnistää Kymenlaakson Sähkö Oy:n osakkeiden myyntitoimet, joista saadulla myyntivoitolla oli tarkoitus kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä. Osakkeiden myyntipäätöksestä tehtiin valitus Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka kumosi valtuuston päätöksen, minkä takia kauppa ei toteutunut eikä myyntivoittoa saatu.

Alijäämän kattamisvelvollisuus perustuu kuntalain 13 luvun 110 §:än, jota tuli soveltaa ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä kertyneeseen alijäämään. Askolan kunnan vuoden 2015 tilinpäätöksessä kertynyttä alijäämää oli 569 407,70 euroa, jonka kattamisaika on vuodet 2017, 2018, 2019 ja 2020. Kunta on tähän mennessä epäonnistunut vuoden 2015 kertyneen alijäämän vähentämisessä. Sitä on kertynyt lisää niin, että kertyneen alijäämän määrä vuoden 2017 tilinpäätöksessä on 1 308 611,83 euroa. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Taloussuunnitelmavuosien 2018–2020 ylijäämätavoite on 3,2 miljoonaa euroa, mikä toteutuessaan kattaisi sekä vuoden 2015 kertyneen alijäämän että myös vuoden 2017 tilinpäätöksessä olevan kertyneen alijäämän. Taloussuunnitelmassa ei ole kuitenkaan nimetty niitä yksilöityjä toimenpiteitä, joilla alijäämä katetaan. Valtuuston 7.12.2017 hyväksymässä vuosien 2018–2020 taloussuunnitelmassa näytetään olettaen, että verotulojen ja valtionosuuksien kasvu hoitaa kertyneen alijäämän kattamisen. Vuoden 2017 tietojen perusteella sekä verotulojen että valtionosuuksien kasvu vaikuttaa kuitenkin epätodennäköiseltä.

Mikäli Askolan kunta ei onnistu kattamaan vuoden 2015 alijäämää viimeistään vuoden 2020 tilinpäätöksessä, voidaan käynnistää kuntalain 13 luvun 118 §:n mukainen arviointimenettely.

Arviointimenettely voidaan käynnistää myös, jos 118 §:n 3 momentin ns. kriisikuntakriteerit täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin. Nämä kriteerit, joita sovelletaan tilikaudesta 2017 alkaen, ovat seuraavat

Kriteeri	Askola 2016	Askola 2017
Kuntakonsernin viimeisen tilinpäätöksen kertynyt alijäämä/asukas on vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneen tilinpäätöksen vähintään 500 euroa tai seuraavat tunnusluvut täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin	-405 €	-501 €
kuntakonsernin vuosikate on negatiivinen	1 501 t€	1 648 t€
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1 prosenttiyksikön korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	20,25	20,75
- keskiarvo	19,85	19,90
Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärä vähintään 50 prosentilla	4 301 €	4 924 €
- keskiarvo	6 148 €	
Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia	65 %	71 %

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kunnan on tehtävä voimakkaita toimenpiteitä taseeseen kertyneen alijäämän kattamiseksi. Keinoja voivat olla toiminnan tehostaminen, tulojen lisääminen ja menojen karsiminen sekä omaisuuden myynti.

4 KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia edellisestä vuodesta. Kunnan ja sen omistamien yhteisöjen muodostama konserni tuottaa yhtiöissä pääasiassa asumispalveluja sekä kuntayhtymien kautta koulutus- ja terveydenhoitopalveluja. Valtuusto ei ole asettanut talousarviossa konserniyhteisöille tavoitteita.

Konsernin toimintatuotot nousivat edellisvuodesta 1,2 miljoonaa euroa ja toimintakulut kasvoivat 0,8 miljoonaa euroa, joten toimintakate oli 329 000 euroa. Vuosikate parani 147 000 euroa. Konsernin tilikauden alijäämä oli 352 687 € (298 199 € vuonna 2016). Konsernitaseen talous heikkeni tunnuslukujen perusteella arvioituna.

Tarkastuslautakunta esittää tutkittavaksi mahdollisuutta, että valtuusto asettaisi vuoden 2019 talousarvioon tavoitteet kunnan omistamille tytäryhtiöille seurantaan varten.

5 HENKILÖSTÖ

Vuoden 2017 henkilöstöraportin mukaan henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 309, jossa lisäystä oli 17 henkeä. Kaikilla hallinnon aloilla oli kasvua henkilöstön määrässä sekä henkilötyövuosissa. Suurin kasvu, 13 henkeä, oli sivistystoimessa, henkilömäärä yhteensä 168 (155). Määräaikaisia kunnan palveluksessa oli 70 henkeä eli 22,7 % (20,5 %). Henkilöstön keski-ikä aleni edellisestä vuodesta 8 kuukaudella ja 16 päivällä ollen 45 vuotta, 5 kuukausi ja 11 päivää. Koko maassa kunnallisen henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2016 lokakuussa 45,8 vuotta. Eläköitymässä on seuraavien 10 vuoden aikana 80 henkeä eli 25,9 % koko henkilöstöstä. Palkkojen ja palkkioiden määrä vuonna 2017 oli 10 411 946 euroa, kasvua 2,6 % vuodesta 2016. Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista oli 43,2 % (43,6 %).

Sairauspoissaolojen määrä kasvoi 1212 päivällä vuonna 2017 ollen yhteensä 5940 (4728). Tavoite oli määrän vähennys. Osasyynä oli pitkäaikaisten, yli 60 päivän sairauspoissaolojen lisääntyminen. Vuonna 2017 oli pitkäaikaissairaita 20 (17), joilla sairauspoissaolopäiviä yhteensä 2929. Eri toimialoja tarkastellessa on havaittavissa, että perusturvan puolella on viime vuosina sairauspoissaolopäivien määrä selkeässä laskussa ja muilla toimialoilla päinvastainen suuntaus.

Tarkastuslautakunta esittää selvitettäväksi, mistä edellä mainittu sairauspoissaolojen ero johtuu ja voidaanko muilla toimialoilla kuin perusturvassa päästä samoihin tuloksiin. Kunnanhallitus on hyväksynyt 1.2.2017 työhyvinvointiohjelman vuodelle 2017. Tämän ohjelman vaikuttavuus olisi hyvä selvittää.

6 MUUT HAVAINNOT KUNNANHALLITUKSELLE JA HALLINTOKUNNILLE

Tarkastuslautakunta esittää, että asiakastyytyvyyttä mitataan kaikilla hallinnonaloilla ja lisätään tuloskorttiin konkreettiset asiakastyytyvyydestavoitteet, joilla seurataan kuntalaisten tyytyväisyyttä palveluihin. Näin voidaan arvioida ja seurata tuloskorkeilla toimialoittain kunnan strategian asiakas-seurantanäkökulmaa muiden kohtien ohella. Tuloskorttien toteutumien tulee vastata asetettuja tavoitemittareita.

Kunnassa on esimerkiksi perhetyössä, nuorisotoimessa ja työpajatoiminnassa panostettu ennalta ehkäiseviin toimiin. **Tarkastuslautakunnan mielestä näiden toimien dokumentointiin tulee kiinnittää enemmän huomiota, jotta tiedot ja kokemukset ovat hyödynnettävissä tulevien vuosien toimintasuunnitelmissa ja talousarvioissa.**

7 YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnan palvelutaso on vuonna 2017 ollut riittävällä tasolla ja valtuuston hyväksymät tavoitteet on riittävässä määrin saavutettu.

Talouden tasapainottamiseksi tulee määrittää yksilöidyt toimenpiteet, jotka tulee toteuttaa.

Tarkastuslautakunta esittää kiitokset kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille yhteistyöstä.

Askolassa 22. päivänä toukokuuta 2018



Ari Forsberg
puheenjohtaja



Vili Peltola
varapuheenjohtaja



Marjukka Kalilainen
jäsen



Kati Keskisarja
jäsen



Simo Ahokanto
jäsen

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINNIN TYÖOHJELMA VUODELLE 2018

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2018 ovat opetus-
toimen järjestelyt ja kunnan talouden tasapainottaminen.

Kokousaika:	Arvioitavat asiat:	Arviointimenetelmä:
14.8.2018 klo 16.00	Talouskatsaus Talouden seuranta/tasapainottamis- toimenpiteet Teknisen toimen katsaus	Haastattelut: controller Kari Jahnsson tekninen johtaja Esko Halmesmäki
25.9.2018 klo 16.00	Kunnan toiminnan yleiskatsaus Kunnan johtamis- ja ohjausjärjes- telmän periaatteet Henkilöstöpolitiikka Talouskatsaus Talouden seuranta/tasapainottamis- toimenpiteet	Haastattelut: kunnanjohtaja Jouni Martikainen hallintojohtaja Tuija Saloranta controller Kari Jahnsson
23.10.2018 klo 16.00	Sivistystoimen katsaus Kouluinvestoinnit Talouskatsaus	Haastattelut: sivistystoimenjohtaja Pirkko Hynninen tekninen johtaja Esko Halmesmäki kunnanjohtaja Jouni Martikainen controller Kari Jahnsson
27.11.2018 klo 16.00	Tytäryhtiökatsaus Talouskatsaus	Haastattelut: toimitusjohtaja Antti Leivonen controller Kari Jahnsson
26.2.2019 klo 16.00	Perusturvan katsaus Talouskatsaus Rakennusvalvonnan ja ympäristön- suojelun katsaus	Haastattelut: Perusturvajohtaja Ilona Lehtinen controller Kari Jahnsson toimialajohtaja Antti Ikonen
16.4.2019 klo 16.00	Tilinpäätöksen esittely Arviointikertomuksen valmistelu	Haastattelut: kunnanjohtaja Jouni Martikainen controller Kari Jahnsson (khn pj/valtuuston pj)
14.5.2019 klo 9.00	Tilintarkastajan loppuraportointi Tilintarkastuskertomuksen käsittely Arviointikertomuksen valmistelu	
21.5.2019 klo 16.00	Arviointikertomuksen hyväksyminen	